

पूर्वशः । लोभात् सहस्रं दण्डप्रश्न मोहात् पूर्वन्तु साह-
सम् । भयाद् वै मध्यमं दण्डप्रो मैतान् पूर्वं चतुर्थम् ।
कामाद्दशगुणं पूर्वं क्रोधात्तु त्रिगुणं परम् । अज्ञानाद् द्वे
शते पूर्णं बालिश्याच्छतमेव तु । एतानाहुः कौटसाख्ये
प्रोक्तान् दण्डान्मनीषिभिः । धर्मस्याव्य भचारार्थमधर्म-
नियमाय च । कौटसाख्यन्तु कुर्वीषांस्त्रोन् वर्यान् धार्मिको
न्यपः । प्रवासयेद्दण्डयित्वा ब्राह्मणन्तु विवासयेत्” ।

कौटि पुंस्त्री कूटस्थापत्यम् इज् । कूटस्य भिय्याशंसिगोऽपत्ये
स्त्रियां तु क्रौड्यादि० षड् । क्रौड्या

कौटिक ति० कूटेन षट्गवन्वयन्यन्त्रेण चरति ठक् । संस-
विक्रयोपजीविनि अमरः । कूट+चतुरथ्यां कुमु० ठक् ।
कूटसन्निकृष्टदेशादौ ति० ।

कौटिलिक ति० कुटिलिका व्याधानां गतिभेदः कर्मारोप
कर गभूतं लौहञ्च तथा हरति षट्गान् अङ्गरान् वा ।
“अण् कुटिलिकायाः” पा० अण् । १व्याधे २कर्मकारे
च सि० कौ० ।

कौटिलप्र न० कुटिलस्य भावः षट् । १वक्राभावे “नित्यं कौ-
टिल्ये गतौ” पा० । “कौटिल्यं कचनिचये करचरणाधरत
लेषु रागस्ते” का०प्र० तत्रोपपातकम् “कन्याप्रदानं तस्यैव
कौटिल्यं व्रतलोपनम्” या० सूतेः । उपपातकशब्दे
विहितः । स्वार्थे षड् । २चाणक्यसुनौ पु० राजनि०
“आकर्ण्य आःज्ञातम् । कौटिध्वः—कुटिलमतिः स एष
येन क्रोधाग्नौ प्रसभमदाहि नन्दवंशः” सुशाराक्षसम्

कौटीगव्य पुंस्त्री कुटीगोर्द्धषितेदस्य गोतायम् गर्गा०
यज् । कुटीगोर्द्धषे गौतापत्ये । तस्य छात्रः कर्त्वादि०
अण् यलोपः । कौटीगव, तच्छात्रे । [देशादौ

कौटीय ति० कूट+चतुरथ्यां कशाशा० षण् । कूटसन्निकृष्ट-
कौटीर्य ति० कुटीरः केवल एव स्वार्थे षड् । केवले असहा-
ये । कुटीरीर्यां यस्याः । २दुर्गायास् स्त्री “कौटीर्यां
मदिरां चण्डासिलां मलयवासिनीम्” हरिवं० १७८अ०

कौटुम्ब ति० कुटम्बं तद्गणं प्रयोजनमस्य अण् । कुटुम्ब
भरणोपयोगिद्रव्ये । आहरेदिद्यलुदत्तौ “अन्यथा कौटु-
म्बम्” आश्व० षट्० सू० २,६,१०,

कौटुम्बिक ति० कुटुम्बे तद्गणने प्रसृतः ठक् । कुटुम्बभर-
णे व्यापृते “कौटुम्बिकः क्रुध्यति वै जनाय” भाग० ५५,
१२,६, । कुटुम्बे भवः ठक् । २कुटुम्बस्यपातिनि । “यत्र
कौटुम्बिका दारापत्याद्योनाम्ना, कर्मणा वृकष्टगाला
एक” भाग० ५,१४,५,

कौट्या स्त्री कूटस्थापत्यम् इज् स्त्री कौटिः सैव क्रौड्या षट्
ऽकूटापत्यस्त्रियाम् कूट+चतुरथ्याम् । संज्ञाशा० ख्य ।
२कौटप्र कूटसन्निकृष्टदेशादौ ति०

कौठारिकीय ति० स्वत्या कुठारी कुठारिका तस्याः इदम्
शुभा० ढक् । स्वल्पङ्कारसम्बन्धिनि

कौडविक ति० कुडवस्य वापः ठज् । कुडववापयोश्चै चेत्तादौ
कुडवं तत्परिभितमन्नं सम्भवति पचति अवहरति वा
ठक् । २स्वस्त्रिन् कुडवमिताद्गुणमावेशके कटाहादौ इतत्-
पाचके सूदादौ ४तदवहारके च स्त्रियां ङीप् । कुडवः
परिमाणमस्य ठज् । ५कुडवपरिभिते । संज्ञापूर्वकत्वे
पूर्वपदस्य न वृद्धिः द्विकौडविकः । अङ्पूर्वकस्य तु वा
वृद्धिः आ(अ)ङ्कौडविकः । असंज्ञायान्तु ठञ्जोक्तुक् ।
द्विकुडवम् अङ्कौडवम् इत्यादि ।

कौडैयक ति० कुडै-काङ्क्षे गत्यत् संयोगादिलोपः कुड्या
तत्र जातादि कत्त्रा० ढकञ् “कुड्याया यलोपश्च” पा०
ग०यलोपः । कार्कश्यं करणाहृष्यां भूभौ जातादौ
कौणकुत्स्य पु० षड्भिभेदे । “भरद्वाजः कौणकुत्स्य आ-
र्षिप्रेणोऽथ गौतमः” भा० आ० ८अ० ।

कौणप पु० कुणपः शवः भक्ष्यत्वेन विद्यतेऽस्य, अण् कुणपस्तद्ग-
च्छर्णं शीलमस्य ख वा । राक्षसे अमरः “न कौणपाः शृङ्ग-
खो वा न देवा न च भा० आ० १७० अ० मालुघाः” स्त्रियां ङीप्
कौणपदन्त पु० कौणपस्य दन्ताइव दन्ता अस्य । भीष्मे तिका०
कौणपाशन पु० कौणपानामशनमिवाशनमस्य । सपभेदे
“हस्तिगण्डः पिठरकः सुसुखः कौणपाशनः” भा०
आ० ३, अ० नागनाभौत्तौ

कौण्डपायिन् पु० व०व० कुण्डमेव कौण्डं तेन पिबति सोमं
पा-ष्णिनि । सोमयागकारियजमानभेदेषु ।

कौण्डपायिन न० कुण्डपायिनामिदम् अण् नि० प्रकति-
भावः । कुण्डपायिनां (कुण्डेन सोमपायिनाम्) सम्बन्धि-
नि अयनरूपे सत्वभेदे कुण्डपायिनामयनशब्दे विहितः ।

कौण्डल ति० कुण्डलमखयस्य ज्योत्स्ना० अण् । कुण्डल
युक्ते ति० स्त्रियां ङीप् । [सन्निकृष्टदेशादौ

कौण्डलिक ति० कुण्डल+चतुरथ्यां कुण्ड० ठक् । कुण्डल
कौण्डान्तक ति० कुण्डलेदस्य कौण्डे अग्नौ भवः वृद्धा-
द्यन्युत्तरपदत्वात् वुञ् । कुण्डसम्बन्धिवर्द्धिभवे

कौण्डायन ति० कुण्डसादूरदेशादि पञ्चा० चतुरथ्यां
फक् । कुण्डसन्निकृष्टदेशादौ [कुण्डिननगरजातादौ
कौण्डिनियक ति० कुण्डिने जातादि कत्त्रा० ढकञ् ।